

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА СОЦІОЛОГІЇ

ФІЛОСОФСЬКІ ЗАСАДИ СОЦІАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалаврів
очної (денної) форми здобуття освіти
спеціальності: 033 Філософія
освітньо-професійна програма: Європейські філософські студії та креативні
індустрії

Укладач: к.соц.н, доцент кафедри соціології Кулик М.А.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціології

Протокол № від "27" серпня 2021 р.

Завідувач кафедри соціології
В.О. Скворець
В.О. Скворець

Ухвалено науково-методичною радою
факультету соціології та управління

Протокол № від "30" серпня 2021 р.

Голова науково-методичної ради
факультету соціології та управління
Н.В. Горло
Н.В. Горло

Погоджено
з навчально-методичним відділом

О.В. Мичков
(підпис) О.В. Мичков
(ініціали, прізвище)

2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Кількість кредитів – 3	Вибіркова	
		Блок дисциплін вільного вибору студента в межах спеціальності	
Спеціальність 033 філософія	Загальна кількість годин – 90	Семестр:	
		7 -й	
Освітньо-професійна програма Європейські філософські студії та креативні індустрії	Змістових модулів – 4	Лекції	
		12 год.	
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 8	Семінарські заняття	
		12 год.	
		Самостійна робота	
		64 год.	
		Вид підсумкового семестрового контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Філософські засади соціальної пам'яті» є ознайомлення студентів з ключовими напрямками соціогуманітарного осмислення феномену соціальної пам'яті, класичними філософськими школами дослідження пам'яті та з сучасними напрямками філософського дослідження соціальної пам'яті.

Основними **завданнями** викладання дисципліни «Філософські засади соціальної пам'яті» є:

- ознайомити студентів із основними засадами генези розуміння соціальної пам'яті в процесі розвитку суспільних відносин;
- ознайомити студентів із структурними складовими та динамікою соціальної пам'яті;
- ознайомити студентів із класичними та сучасними філософськими дослідженнями феномену соціальної пам'яті;
- формувати у студентів дослідницькі уміння, досвід роботи з підручниками, навчальними посібниками, науковою літературою, періодичними виданнями, іншими джерелами інформації;
- формувати у студентів практичні навички аналізу образів соціальної пам'яті;
- стимулювати студентів до систематичної самостійної навчальної праці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких **результатів навчання** (знання, уміння тощо) та **компетентностей**:

студенти мають **знати**:

- категорійний апарат курсу «Філософські засади соціальної пам'яті»;
- класичні та сучасні філософські школи дослідження феномену соціальної пам'яті;
- особливості структури та динаміки соціальної пам'яті;
- характеристики образів та фігур соціальної пам'яті.

студенти мають **вміти**:

- оперувати поняттями та категоріями, що складають науковий апарат класичних та сучасних філософських парадигм;
- самостійно аналізувати тексти філософських досліджень соціальної пам'яті, реферувати та опрацьовувати їх;
- застосовувати теоретичні моделі для пояснення динаміки образів соціальної пам'яті, а також аналізувати соціальні проблеми сучасного суспільства та пропонувати технології політики пам'яті.

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
ЗК3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел	Усне опитування на семінарських заняттях Індивідуальне завдання з курсу
СК11. Здатність застосовувати в професійній діяльності знання про засади, розвиток і сучасний стан наукового та гуманітарного знання.	Усне опитування на семінарських заняттях Тестування у системі moodle
СК18. Здатність адаптувати філософські ідеї та смисли до соціально-проектної реалізації у культурних практиках і креативних індустріях	Практичні завдання у системі moodle Індивідуальне завдання з курсу
РН08. Мати обізнаність у головних філософських методах і підходах, розуміти етико-практичну значущість філософського знання.	Усне опитування на семінарських заняттях Тестування у системі moodle
РН23. Мати навички вирішення ініціювання і проведення філософського діалогу задля налагодження міжрегіонального творчого співробітництва і долучення до загальноєвропейського креативного простору.	Усне опитування на семінарських заняттях Практичні завдання у системі moodle Індивідуальне завдання з курсу

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліни, які пов'язані з викладанням курсу «Філософські засади соціальної пам'яті»: сучасна європейська філософія та футурологія, філософські проблеми сучасності, філософський аналіз повсякденності, комунікативна філософія та герменевтичний аналіз.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Соціальна пам'ять в історії світової філософської думки

Дослідження пам'яті в філософії Античності та Середньовіччя.

Дослідження пам'яті в античній філософії. Асоціативна теорія пізнання Платона. Обґрунтування поняття «соціального часу» в роботах Аристотеля. Аристотель «Протрептик. Про чуттєве сприйняття. Про пам'ять». Значення образів у функціонуванні пам'яті людини. Дослідження пам'яті в добу Середньовіччя. «Теперішнє минулого», «теперішнє теперішнього» та «теперішнє майбутнього» в роботах А. Аврелія. Співвідношення понять «пам'ять», «переживання» та «очікування».

Історія дослідження пам'яті в добу філософії Нового часу.

Особливості філософського дослідження пам'яті в добу Нового часу. Значення відчуттів та рефлексії у спроможності розуму утримувати «прості ідеї». Філософський аналіз феномену пам'яті в роботах Джона Локка. Пам'ять як «комірчина ідей». Філософське дослідження пам'яті Томаса Гоббса. Пам'ять як одне з шести органів відчуття. Співвідношення пам'яті та свідомості.

Дослідження соціальної пам'яті представників французької інтуїтивної філософії.

Французька філософська традиція дослідження соціальної пам'яті. Анрі Бергсон «Матерія та пам'ять». Співвідношення духу та матерії на прикладі пам'яті. Дослідження механізмів функціонування пам'яті. Розмежування двох видів пам'яті: як простого репродукування вивченого та як неповторної події минулого. Моріс Хальбвакс «Рамки соціальної пам'яті». Соціальні рамки пам'яті як комплекс панівних уявлень спільноти. Жан Ділей «До пам'яті». Три рівні соціальної пам'яті.

Змістовий модуль 2. Співвідношення соціальної, історичної та культурної пам'яті.

Соціальна пам'ять, історична пам'ять та історія

Співвідношення історії та пам'яті. Значення історії у формуванні національної самосвідомості. Співвідношення понять «істинна пам'ять» та «історія» в роботах французького дослідника П'єра Нора.

Культурна пам'ять

Дослідження культурної пам'яті Яна Ассмана. Я. Ассман «Культурна пам'ять: письмо, пам'ять про минуле і політична ідентичність у високих культурах давнини». Конективна структура культурної пам'яті. Значення обрядової когерентності у формуванні колективної структури культурної пам'яті. Миметична, предметна, комунікативна та культурна пам'ять.

Модуси соціальної пам'яті

Модус обґрунтованого пригадування. Значення ритуалів та міфів у функціонуванні модусу обґрунтованого пригадування. Модус біографічного пригадування та «resent past». Міф як історія, що обґрунтовується. Свято як воскресіння в пам'яті обґрунтованого минулого.

Змістовий модуль 3. Структура та динаміка соціальної пам'яті

Структура соціальної пам'яті.

Етнічна ментальність та архетипи в соціальному несвідомому. Безпредметна та упредметнена частина суспільної свідомості. Національна мова та звичаї у структурі соціальної пам'яті. Документи та артефакти як пам'ятники культури в структурі соціальної пам'яті.

Динаміка соціальної пам'яті

Ознаки соціальної пам'яті за П. Нора. Пам'ять-архів, пам'ять – обов'язок, пам'ять – дистанція. Динаміка соціальної пам'яті в логіці: індивідуальна пам'ять – колективна пам'ять контактної та неконтактної референтної групи – історична пам'ять – культурна пам'ять. Характеристика суб'єктів соціальної пам'яті у її динаміці. Процедура формування образу. Засоби збереження та передачі соціальної пам'яті.

«Місця пам'яті» у підтриманні образів соціальної пам'яті

Дослідження особливостей функціонування соціальної пам'яті у роботах французького філософа П'єра Нора. П. Нора «Місця пам'яті». Покоління як місце пам'яті. Пам'ятник як місце організації практики ідентичності. Дослідження Р. Козеллека місця Пам'ятника

Невідомому солдату в ідентифікаційних практиках мешканців Європи. Комеморація як реакція на відсутність.

Змістовий модуль 4. Образи соціальної пам'яті.

Соціальний простір та соціальний час

Характеристики простору та часу. Імануїл Кант про співвідношення простору та часу. Соціальний час в дослідженнях Пітирима Сорокіна та Роберта Мертона. Дослідження хронотопу Михайла Бахтіна. Подія як переважання особистої динаміки в хронотопі. Свято як рамка пам'яті.

Дослідження образу соціальної пам'яті в соціогуманітарному знанні

Значення сприйняття та порівняння у формуванні образу соціальної пам'яті. Дослідження особливостей формування образів в працях Р.М. Грановської. Характеристики сприйняття образів: константність, предметність, цілісність, узагальненість. Соціологічний аналіз сприйняття в роботах Юлії Сороки. Категоризація та типізація об'єктів сприйняття

Фігури та образи соціальної пам'яті

Особливості виділення предмета та визначення фону у процесі сприйняття. Фігура як образ предмета. Фон як образ оточуючого предмет простору. Дослідження образу соціальної пам'яті в роботі Ф.Б. Шенка «Олександр Невський в руській культурній пам'яті». Дослідження фігурацій пам'яті в роботах Джефрі Олика.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Семінарські заняття, год		о/д ф.	з/дист ф.	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15	6	2		4		9		4	11	15
2	15	6	4		2		9		4	11	15
3	15	6	2		4		9		4	11	15
4	15	6	4		2		9		4	11	15
Усього за змістові модулі	60	24	12		12		36		16	44	60
Підсумковий семестровий контроль екзамен	30						30				40
Загалом					90					100	

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин
		о/д ф.
1	2	3
1	Дослідження пам'яті в філософії Античності та Середньовіччя	2
2	Соціальна пам'ять, історична пам'ять та історія	2
2	Культурна пам'ять	2
3	Структура соціальної пам'яті.	2
4	Дослідження образу соціальної пам'яті в соціогуманітарному знанні	2
4	Фігури та образи соціальної пам'яті	2
Разом		12

6. Теми семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин
		о/д ф.
1	2	3
1	Історія дослідження пам'яті в добу філософії Нового часу.	2
1	Дослідження соціальної пам'яті представників французької інтуїтивної філософії.	2
2	Модуси соціальної пам'яті	2
3	Динаміка соціальної пам'яті	2
3	«Місця пам'яті» у підтриманні образів соціальної пам'яті	2
4	Соціальний простір та соціальний час	2
Разом		12

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Відповіді на семінарських заняттях	Питання для підготовки: Особливості філософського дослідження пам'яті в добу Нового часу. Значення відчуттів та рефлексії у спроможності розуму утримувати «прості ідеї». Філософський аналіз феномену пам'яті в роботах Джона Локка. Пам'ять як «комірчина ідей». Філософське дослідження пам'яті Томаса Гоббса. Пам'ять як одне з шести органів відчуття. Співвідношення пам'яті та свідомості.	Повна, аргументована і логічно-послідовна відповідь на питання семінару – 5 бали Повна, логічно-послідовна відповідь, але недостатньо аргументована – 4 бали. Логічно-послідовна відповідь, але недостатньо аргументована і не повна – 3 Неповна відповідь на питання семінару – 2 бали , Неповна і нелогічна відповідь на питання семінару – 1 бал	5

	Теоретичне завдання – тест у системі moodle	Питання для підготовки: Асоціативна теорія пізнання Платона. Обґрунтування поняття «соціального часу» в роботах Аристотеля. Дослідження пам'яті в добу Середньовіччя.	Кількість правильних відповідей (1 питання – 1 бал) – усього 4 питання	4
	Практичне завдання – «Типи соціальної пам'яті»	Вимоги до виконання та оформлення: Виходячи із класифікації рівнів соціальної пам'яті Жана Ділея сформулюйте та наведіть по два приклади до кожного рівня пам'яті: сенсомоторного, аутистичного та соціального. Проаналізуйте свої спогади та почніть кожен приклад зі слів "Я пам'ятаю про...". Які акти Вашої пам'яті відносяться до сенсомоторної, індивідуальної та соціальної пам'яті? Обґрунтуйте відповідь. Заповніть таблицю у системі Moodle.	Приклади логічні і обґрунтовані, включають 2 та більше прикладів, які відповідають тематиці – 6 балів Приклади логічні і обґрунтовані, але сформульовані у схожій тематиці – 5 балів Достатній обсяг, але логіка викладу є недостатньо обґрунтованою – 4 бали . Не всі приклади відповідають названим рівням пам'яті – 3 бали . Недостатній обсяг прикладів – 2 бали . Відсутня логіка та замалий зміст – 1 бал .	6
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	3	-	-	15
2	Відповіді на семінарських заняттях	Питання для підготовки: Модус обґрунтованого пригадування. Значення ритуалів та міфів у функціонуванні модусу обґрунтованого пригадування. Модус біографічного пригадування та «resent past». Міф як історія, що обґрунтовується. Свято як воскресіння в пам'яті обґрунтованого минулого.	Повна, аргументована і логічно-последовна відповідь на питання семінару – 5 бали Повна, логічно-последовна відповідь, але недостатньо аргументована – 4 бали . Логічно-последовна відповідь, але недостатньо аргументована і не повна – 3 Неповна відповідь на питання семінару – 2 бали , Неповна і нелогічна відповідь на питання семінару – 1 бал	5
	Теоретичне завдання – тест у системі moodle	Питання для підготовки: Дослідження культурної пам'яті Я. Ассмана. Конективна структура культурної пам'яті. Значення обрядової когерентності у формуванні колективної структури культурної пам'яті. Миметична,	Кількість правильних відповідей (1 питання – 0,5 бали) – усього 8 питань	4

		предметна, комунікативна та культурна пам'ять.		
	Практичне завдання – «Соціальна пам'ять моєї родини»	Вимоги до виконання та оформлення: Проаналізувати соціальну пам'ять контактної та неконтактної референтної групи (родини) та навести приклади (не менше двох) чотирьох сфер зовнішнього виміру пам'яті (миметична, предметна, комунікативна та культурна пам'ять).	Приклади логічні і обґрунтовані, включають 2 та більше прикладів, які не повторюють тематику – 6 балів Приклади логічні і обґрунтовані, але сформульовані у схожій тематиці – 5 балів Достатній обсяг, але логіка викладу є недостатньо обґрунтованою – 4 бали . Не всі приклади відповідають названим вимірам пам'яті – 3 бали . Недостатній обсяг прикладів – 2 бали . Відсутня логіка та структура, замалий зміст – 1 бал .	6
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	3	-	-	15
3	Відповіді на семінарських заняттях	Питання для підготовки: Ознаки соціальної пам'яті за П. Нора. Пам'ять-архів, пам'ять – обов'язок, пам'ять – дистанція. Динаміка соціальної пам'яті в логіці: індивідуальна пам'ять – колективна пам'ять контактної та неконтактної референтної групи – історична пам'ять – культурна пам'ять. Характеристика суб'єктів соціальної пам'яті у її динаміці. Процедура формування образу. Засоби збереження та передачі соціальної пам'яті.	Повна, аргументована і логічно-послідовна відповідь на питання семінару – 5 бали Повна, логічно-послідовна відповідь, але недостатньо аргументована – 4 бали . Логічно-послідовна відповідь, але недостатньо аргументована і не повна – 3 Неповна відповідь на питання семінару – 2 бали , Неповна і нелогічна відповідь на питання семінару – 1 бал	5
	Теоретичне завдання – тест у системі moodle	Питання для підготовки: Етнічна ментальність та архетипи в соціальному несвідомому. Безпредметна та упредметнена частина суспільної свідомості. Національна мова та звичаї у структурі соціальної пам'яті. Документи та артефакти як пам'ятники культури в структурі соціальної пам'яті.	Кількість правильних відповідей (1 питання – 0,5 бали) – усього 8 питань	4

	Практичне завдання – «Місця пам'яті» мого міста	Вимоги до виконання та оформлення: Обрати пам'ятник Вашого міста та проаналізувати за такими критеріями дану локацію як «місце пам'яті»: загальний огляд комеморативних практик, характеристика соціальних груп, що долучена до комеморації, політика ідентичності, що реалізується державою та громадами відповідно до цих практик комеморації. Які креативні індустрії долучені до цих комеморативних практик. Обґрунтуйте відповідь. Заповніть таблицю у системі Moodle.	Обґрунтування логічне і послідовне, включає 2 та більше прикладів, які розкривають зміст пункту аналізу – 6 балів Обґрунтування логічне і повне, але логіка аналізу повторюється – 5 балів Достатній обсяг, але логіка викладу є недостатньо обґрунтованою – 4 бали . Не всі приклади відповідають названим характеристикам – 3 бали . Недостатній обсяг аналізу критеріїв – 2 бали . Відсутня логіка та структура, замалий зміст – 1 бал .	6
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	3	-	-	15
4	Відповіді на семінарських заняттях	Питання для підготовки: Структура соціальної пам'яті. Етнічна ментальність та архетипи в соціальному несвідомому. Безпредметна та упереджена частина суспільної свідомості. Національна мова та звичаї у структурі соціальної пам'яті. Документи та артефакти як пам'ятники культури в структурі соціальної пам'яті.	Повна, аргументована і логічно-послідовна відповідь на питання семінару – 5 бали Повна, логічно-послідовна відповідь, але недостатньо аргументована – 4 бали . Логічно-послідовна відповідь, але недостатньо аргументована і не повна – 3 Неповна відповідь на питання семінару – 2 бали , Неповна і нелогічна відповідь на питання семінару – 1 бал	5
	Теоретичне завдання – тест у системі moodle	Питання для підготовки: Особливості виділення предмета та визначення фону у процесі сприйняття. Фігура як образ предмета. Фон як образ оточуючого предмет простору. Дослідження образу соціальної пам'яті в роботі Ф.Б. Шенка «Олександр Невський в руській культурній пам'яті». Дослідження фігурацій пам'яті в роботах Д. Олика.	Кількість правильних відповідей (1 питання – 0,5 бали) – усього 8 питань	4
	Практичне завдання – «Образ Друга» у політиці пам'яті	Вимоги до виконання та оформлення: оберіть на Ваш розсуд один із образів Друга, що актуально включені у політику пам'яті	Обґрунтування логічне і послідовне, розкривають зміст пункту аналізу – 6 балів Обґрунтування логічне і	6

		нашої держави. Проаналізуйте функціонування даного образу за критеріями константності, предметності, цілісності та узагальненості. Обґрунтуйте відповідь. Заповніть таблицю у системі Moodle.	повне, але логіка аналізу повторюється – 5 балів Достатній обсяг, але логіка викладу є недостатньо обґрунтованою – 4 бали . Не всі приклади відповідають названим характеристикам – 3 бали . Недостатній обсяг аналізу критеріїв – 2 бали . Відсутня логіка та структура, замалий зміст – 1 бал .	
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	3	-	-	15
Усього за змістовім одулі контр. заходів	12	-	-	60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Теоретичне завдання – усне опитування відповідно до білета екзамену	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідження пам'яті в філософії Античності та Середньовіччя. 2. Асоціативна теорія пізнання Платона. 3. Обґрунтування поняття «соціального часу» в роботах Аристотеля. 4. Дослідження пам'яті в добу Середньовіччя. 5. Співвідношення понять «пам'ять», «переживання» та «очікування» в роботах А. Аврелія. 6. Історія дослідження пам'яті в добу філософії Нового часу. 7. Особливості філософського дослідження пам'яті в добу Нового часу. 8. Філософський аналіз феномену пам'яті в роботах Джона Локка. 9. Філософське дослідження пам'яті Томаса Гоббса. 10. Дослідження соціальної пам'яті представників французької інтуїтивної 	Кількість питань на які надано повну змістовну відповідь (1 питання – 5 балів) – усього 4 питання. 5 балів – відповідь логічна, повна й аргументована 3-4 бали – відповідь логічна й послідовна, але окремі аспекти не розкриті 1-2 бали – відповідь поверхова, студент знає основні поняття	20

		<p>філософії.</p> <p>11. Співвідношення духу та матерії на прикладі пам'яті в роботах Анрі Бергсона</p> <p>12. Дослідження механізмів функціонування пам'яті.</p> <p>13. Соціальні рамки пам'яті як комплекс панівних уявлень спільноти.</p> <p>14. Жан Ділей «До пам'яті». Три рівні соціальної пам'яті.</p> <p>15. Соціальна пам'ять, історична пам'ять та історія</p> <p>16. Співвідношення історії та пам'яті. Значення історії у формуванні національної самосвідомості.</p> <p>17. Співвідношення понять «істинна пам'ять» та «історія» в роботах П'єра Нора.</p> <p>18. Дослідження культурної пам'яті Яна Ассмана.</p> <p>19. Конективна структура культурної пам'яті.</p> <p>20. Обрядова когерентність у формуванні колективної структури культурної пам'яті.</p> <p>21. Миметична, предметна, комунікативна та культурна пам'ять.</p> <p>22. Модуси соціальної пам'яті.</p> <p>23. Модус обґрунтованого пригадування. Значення ритуалів та міфів у функціонуванні модусу обґрунтованого пригадування.</p> <p>24. Модус біографічного пригадування та «resent past».</p> <p>25. Міф як історія, що обґрунтовується.</p> <p>26. Структура соціальної пам'яті.</p> <p>27. Етнічна ментальність та архетипи в соціальному несвідомому.</p> <p>28. Безпредметна та упредметнена частина суспільної свідомості.</p> <p>29. Національна мова та звичаї у структурі</p>		
--	--	--	--	--

	<p>соціальної пам'яті.</p> <p>30. Документи та артефакти як пам'ятники культури в структурі соціальної пам'яті.</p> <p>31. Динаміка соціальної пам'яті</p> <p>32. Ознаки соціальної пам'яті за П. Нора. Пам'ять-архів, пам'ять – обов'язок, пам'ять – дистанція.</p> <p>33. Динаміка соціальної пам'яті в логіці: індивідуальна пам'ять – колективна пам'ять контактної та неконтактної референтної групи – історична пам'ять – культурна пам'ять.</p> <p>34. Характеристика суб'єктів соціальної пам'яті у її динаміці.</p> <p>35. Процедура формування образу.</p> <p>36. Засоби збереження та передачі соціальної пам'яті.</p> <p>37. «Місця пам'яті» у підтриманні образів соціальної пам'яті</p> <p>38. Дослідження особливостей функціонування соціальної пам'яті у роботах французького філософа П'єра Нора.</p> <p>39. Покоління як місце пам'яті.</p> <p>40. Пам'ятник як місце організації практики комеморації.</p> <p>41. Комеморація як реакція на відсутність.</p> <p>42. Образи соціальної пам'яті.</p> <p>43. Соціальний простір та соціальний час</p> <p>44. Характеристики простору та часу.</p> <p>45. Імануїл Кант про співвідношення простору та часу.</p> <p>46. Дослідження хронотопу Михайла Бахтіна. Подія як переважання особистої динаміки в хронотопі.</p>		
--	--	--	--

		<p>47. Свято як рамка пам'яті.</p> <p>48. Характеристики сприйняття образів: константність, предметність, цілісність, узагальненість.</p> <p>49. Фігури та образи соціальної пам'яті</p> <p>50. Дослідження фігурацій пам'яті в роботах Джефрі Олика.</p>		
	<p>Практичне завдання – індивідуальне завдання</p>	<p>Тематика індивідуальної роботи: Аналіз образу Героя в соціальній пам'яті</p> <p>Індивідуальна робота має бути підготована у вигляді доповіді з використанням підготовленої презентації Power Point та виконана на підставі аналізу динаміки одного образу соціальної пам'яті (за вибором студента).</p> <p>Вимоги до оформлення ІДЗ: Індивідуальне завдання має бути оформлене форматі презентації (Power Point) до 10 слайдів.</p> <p>Робота має містити такі складові:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Титульний аркуш із зазначенням назву курсу, ПІБ, спеціальності та номеру групи студента та ПІБ, посаду керівника індивідуального проекту. 2. Представлення та загальний опис біографії та здобутку історичної постаті (не більше 0,5 сторінки) 3. Визначено 2-3 етапи динаміки образу соціальної пам'яті. Окресліть часові рамки цих етапів та вкажіть на ключові події, що стали рушієм зміни. Далі дайте характеристику образу соціальної пам'яті по кожному з виділених вами етапів. Приклад таблиці для аналізу міститься в силабусі до курсу та завданні в Moodle. 	<p>Індивідуальна творча робота студентів оцінюється за бальною шкалою, максимальна кількість балів за таку роботу – 20 балів. З них наявність чіткого, логічного змісту кожного етапу динаміки соціальної пам'яті оцінюється у 5 балів, наявність списку використаних джерел із наявністю посилань на такі джерела у тексті роботи оцінюється у 3 балів, оригінальний текст роботи, авторське бачення характеристик образу соціальної пам'яті – становить 12 балів.</p>	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9.Рекомендована література

Основна:

1. Рижак Л. Філософія : підручник для студ. вищ. навч. закл. затв. МОН МСУ. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2013. 650 с.
2. Пам'ять і питання ідентичності / за ред. Томаша Горбовського і Пйотра Косевського ; Fundacja Watorego. Варшава : Фундація ім. Стефана Баторія, 2013. 191 с.
3. Філософія: підручник для студентів ВНЗ / за ред. Л. В. Губерського. Харків : Фоліо, 2018. 620 с.
4. Філософія людини та особистості: навчальний посібник для студентів / за ред. П. С. Назар. Київ : Сталь, 2018. 577 с.
5. Філософія мови: традиція аналітичної філософії : підручник / І. А. Алексюк ; Філософ-т, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 319 с.

Додаткова:

1. Александрова О. С. Філософія : навчально-методичний посібник для студентів факультету соціології та управління. Запоріжжя : ЗНУ, 2011. 107 с.
2. Аристотель. Протрептик; О чувственном восприятии; О памяти. Санкт-Петербург: Изд-во С.-Петербур. ун-та, 2004. 182 с.
3. Ассман Я. Культурная память: письмо, память о прошлом и политическая идентичность в высоких культурах древности. Москва: Яз. слав. культуры, 2004. 363 с.
4. Гоббс Т. Сочинения : в 2 т. Т. 1. Москва: Мысль, 1989. 621с.
5. Грановская Р. М. Элементы практической психологии. Санкт-Петербург: Свет, 1997. 608 с.
6. Трансформація соціальної пам'яті в інформаційному суспільстві: автореф. дис... канд. філос. наук: 09.00.03 / Коньшина Ганна Євгенівна ; Харківський національний ун-т ім. В.Н.Каразіна. Харків, 2008. 14 с.
7. Козеллек Р. Невідомий солдат як національний символ в Європі. Історичні пошуки ідентичності: українсько-німецький колоквиум. Київ: Дух і літера, 2004. 144 с.
8. Коннертон П. Як суспільства пам'ятають. Київ: Нікацентр, 2004. 184 с.
9. Кулик М. А. Функціонування образу в соціальні пам'яті. Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. Запоріжжя : Класичний приватний університет, 2012. Вип. 55. С. 19–25.
10. Локк Д. Опыт о человеческом разумении. Москва: Мысль, 1990. 524 с.
11. Нора П. Франция – память. Санкт-Петербург, 1999. 325с.
12. Платон. Собрание починений. Москва: Мысль, 1993. 526с.
13. Brockmeier J. Beyond the Archive: Memory, Narrative, and the Autobiographical Process. Oxford: Oxford University Press, 2015. 424 p.
14. Candau J. Anthropologie de la mémoire. Paris: Armand Colin, 2005. 198 p.
15. Gaillet Eric Richard Deux shillings : correspondance inédite. Charleston: CreateSpace, 2016, 230 p.
16. Halbwachs M. La mémoire collective: Ouvrage posthume publié Paris : Presses Universitaires de France, 1950. 170 p.
17. Hirst William, Coman, Alin. Building a collective memory: the case for collective forgetting. Current Opinion in Psychology. 2018 Volume 23. P. 88–92.
18. Hirst, W., Yamashiro, J., Coman, A. Collective memory from a psychological perspective. Trends in Cognitive Sciences, 2018. Volume 22 (5). P. 438–451.
19. Jablonka Eva Collective narratives, false memories, and the origins of autobiographical memory. Biology & Philosophy, 2017. Volume 32 (6). P. 839–853.
20. Olick J., Vinitzky-Seroussi V., Levy D. The Collective Memory Reader. Oxford: University Press, 2011. 497p.

Інформаційні джерела:

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Науково-теоретичний альманах «Грані». URL: <https://grani.org.ua/index.php/journal>.
3. «Соціальні виміри суспільства». URL: <https://i-soc.com.ua/ua/edition/socialni-vimiri-suspilstva>.
4. «Українське суспільство: моніторинг соціальних змін». URL: <https://i-soc.com.ua/ua/edition/ukrainske-suspilstvo>.
5. World Values Survey : 1981-2020 URL: <http://www.worldvaluessurvey.org>.
6. Frise, Matthew J., 2015, Epistemology of Memory, in J. Fieser & B. Dowden (eds.), *Internet Encyclopedia of Philosophy*. URL: <https://iep.utm.edu/epis-mem/>